

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 24 febr. 1888, kl. 12 midd.

Andra Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående statsbidrag till undervisning i kvinlig slöjd.

Uti en inom Andra Kammarerna väckt, till utskottet hänskjuten motion, n:o 129, i hvars syfte herr A. Huss förklarar sig instämma, har herr M. Arhusiander anført, att Riksdagen sedan åtskilliga år tillbaka beviljat anslag af statsmedel åt kommuner, hvilka anordnat undervisning i slöjd åt gossar, samt att det syntes motionären lika berättigadt, att anslag beviljades äfven till understöd åt de kommuner, hvilka anordna undervisning i slöjd och handarbeten åt flickor; och har motionären på grund häraf föreslagit, att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke ett lämpligt anslag af statsmedel borde äskas att årligen utgå som bidrag till de kommuner, hvilka anordna undervisning i slöjd och handarbeten åt flickor i skolåldern — samt att Kongl. Maj:t täcktes till nästkommande riksdag inkomma med förslag dertill — äfvensom till vilkoren för sådant bidrags erhållande.

Vid sistlidne års första riksdag väckte herr E. Hammarlund en motion i samma syfte och föreslog, att Riksdagen måtte anvisa ett belopp af 15,000 kronor till understöd åt församlingar, som bereda i skolåldern varande flickor undervisning i kvinlig slöjd. Motionen blef dock i anseende till Riksdagens upplösning icke föremål för Riksdagens pröfning.

Nyttan och nödvändigheten af undervisning i slöjd jemväl för flickor, hvarunder hufvudsakligen bör hänföras spånad, väfnad, stickning och sömnad, torde numera vara så allmänt erkänd, att någon närmare utveckling af skälen därför synes utskottet icke vara af behofvet påkallad. Kändt är ock att undervisning i dessa ämnen numera meddelas i ett stort antal såväl stads- som landskommuners skolor. Flere landsting, exempelvis i Upsala, Östergötlands och Gefleborgs län, hafva äfven visat intresse för denna angelägenhet och lemnat bidrag till kommuner, som anordnat sådan undervisning.

Då Kongl. Maj:t år 1877 föreslog Riksdagen att anvisa ett anslag af 15,000 kronor såsom bidrag till aflöning af slöjdlärare vid folkskolorna, uttalades i den kongl. propositionen den mening, att de kostnader, som anordnande af slöjdundervisning vid flickskolan komme att medföra, ej kunde blifva betydliga, och att därför understöd dertill af staten ej syntes behöfvas på annat sätt, än att tillfälle till undervisning i qvinlig slöjd bereddes vid statens seminarier för bildande af folkskolelärarinnor. Utskottet erkänner visserligen, att anordnande och uppehållande af slöjdundervisning för flickor kräfva väsentligt mindre kostnader än sådan undervisning för gossar, men anser det likväl vara med rättvisa och billighet öfverensstämmande, att, då statsbidrag utgår till kommuner, som anordnat slöjdundervisning för gossar, åtminstone något bidrag från statens sida lemnas till underlättande af kommuners kostnader i och för undervisningen i den qvinliga slöjden. Utom det att ett dylikt statsbidrag sålunda komme att minska de utgifter, ifrågasvarande kommuner nu måste bära för nämnda ändamål, torde möjligheten af ett sådant bidrags erhållande äfven vara egnadt att väcka kommunernas intresse för ett vidsträcktare införande i folkskolor eller anordnande annorledes af den för qvinnans uppfostran viktiga undervisningen i slöjd och handarbeten.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt får utskottet vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke ett lämpligt anslag af statsmedel borde äskas att årligen utgå såsom bidrag till de kommuner, hvilka anordna undervisning i slöjd och handarbeten åt flickor i skolåldern — samt att Kongl. Maj:t täcktes, derest Kongl. Maj:t finner saken värd understöd, till nästkommande Riksdag in-

komma med förslag dertill — äfvensom till vilkoren
för sådant bidrags erhållande.

Stockholm den 23 februari 1888.

På utskottets vägnar:

G. F. ÖSTBERG.

Reservation:

af herrar *E. Westin* och *C. G. Borgman*.
